

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Fegele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEM ÉS VIDÉKEN

Egész évre	900 Lej
Fél évre	480 Lej
Negyed évre	240 Lej
Havonta	80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baniva

Magyar egység.

A községi választások az előjétek után itélve minden izgalom, sőt küzdelem nélkül fognak lefolyni Aradon. Boneu prefektusnak sikerült csaknem az összes ellenzéki pártokkal megegyezést létesíteni arra, hogy képviselőik a megállapított számarányban szerepeljenek a paktumos listán. 'Arad város' magyarsága, amely minden esetben leszögezte azt az álláspontját, hogy a közös, vállalt munkának, a békésen testvéri szeretettel dolgozó egyesülésnek feltétlen híve, ezúttal sem gördített akadályt a lehető megegyezés elé. Ha néhány taggal kevesebben leszünk is a városi tanácsban, kárpótol bennünket az a tudat, hogy a torony alatt nem a politika lesz az ur, a tanácssterem levegőjét a pártpolitikai szenvedélyek nem teszik forróvá és a közös megegyezés alapján bejuttatott tanács tagok működését kizárólag a város érdekei fogják irányítani. Mindig és mindenkor hangoztattuk, hogy csak politikamentes atmoszférában lehet eredményes és alkotó munkát végezni és ezért tartjuk szerencsés megoldásnak azt a módszert, amellyel Boneu prefektusnak sikerült a város érdekében az összes pártokat tömöríteni és ezzel a politikát teljesen kizárni a város házáról.

Az egyezményes lista körül lefolyt események egy másik szempontból is megnyugtatólag hatnak ráink. Kiderült, hogy a Magyar Párt kebelében végleg elismerték azok a — nagyrészt személyi természetű — ellentétek, amelyek leginkább félreértésekkel keletkeztek. Megállapítható, hogy az aradi párttagozatban az összes áramlatok egy közös cél irányában folynak és egymás mellett, egymást erősítve, ellenállhatlan erővel viszik az aradi magyarság sok vihart látott laajóját a békés megértés, az összhangzatos munka kikötője felé. Barabás Béla leszögezte, hogy az aradi magyarság soha sem volt egységesebb, mint most. Csak örvendhetünk annak, hogy ezt az egységes erőt most nem küzdelemre, hanem alkotó munkára lehet majd felhasználni.

Füstbe ment a nemzeti—liberális-fuzió.

A Liberális-párti vezérek panaszos nyilatkozata. — A két Bratianu ellentétje

(Bucuresti, augusztus 31.) 'A Cuvantul' mai száma igen érdekes képét adja a fuzió-hirektől forró belpolitikai életnek. Különösen a liberális párt akciójáról ír sokat és meglehetősen szatirikus hangon tárgyalja a többé-kevésbé füstbement terveket. 'A Cuvantul' mai száma ugyanis ezt írja:

A belpolitikai élet börténjén egy pillanatra úgy látszott, mintha a liberálisok különféle felhívásaik nyomán jelentős politikai hossz állott volna be, Bratianuék javára. De csak látszólag. A kijelentések, csábító ígéretek és fogadkozások elhangzottak, a válasz, a várt eredmény azonban elmaradt. A fuzióra felszólított pártok felől siri csend fogadta a visszhang kipuhatóldzására kiküldött liberális kémekeket, akik a ma déli megbeszélésen bizonyos elkeseredéssel jelentették Bratianu Jonelnek, hogy egyetlen halacska sem akadt a horogra, szegre, hát az őszi ülésszakhoz fűzött reményekkel, a kormányátvételtől bajosan lesz „énekes halott”.

Bratianu Jonel azonban nem hagyja magát, nem hisz a csöndnek és sajtójában megismétli csábító fogadkozásait, mézes-mázos ígereit. „Jöjjetek hozzánk — hangzik a próféták szövege Bratianuék lapjából — és akkor rövidesen bőség szakad az országra, jó lesz mindenkinek és reményeitek is valóra válnak.” — A felhívás azonban bizonyára csak pusztában elhangzott szó marad ezután is. Mert a pártok jól tudják, hogy ez csak aféle „nesze semmi fogd meg jól”, üres ígért és végeredményben arra lenne jó, hogy a hatalom esetleges átvétele esetén kinullázzák a győzelemhez segítő fegyvertársat.

'A Cuvantul' a továbbiakban leplezetlen ironiával fogadja Bratianuék újabb felhívását, de egyszerűsmind megütözéssel kommentálja azt a körülményt, hogy Bratianu Jonel felhívásával szemben Bratianu Vintila homlokgyenyest ellenkező nyilatkozatot adott a sajtónak.

„A nemzeti liberális pártnak — idézi a Cuvantul Bratianu Vintila ellentétes nyilatkozatát — nincs szüksége arra, hogy ajánlatot tegyen bárkinek is a fuzióra. A liberális párt egyedül is eléri a végcél. Azonban aki velünk akar jönni, ám jöjjön, de önmagától jelentkezzen!”

Bratianu Vintila meglepő nyilatkozatát maguk a liberálisok is

nagy megdöbbenéssel fogadták és jellemző erre a liberális párt egyik vidéki tagozat-vezetőjének megjegyzése, aki a nyilatkozatról a következőket mondotta.

— 'A liberális párt a teljes dekadencia szimptomáit mutatja. Bizony rohamosan közeledünk a súlyos válság felé. Szomorú, de napunk hanyatlását vélem felismerni ebben a homályban, amelyet számunkra az össze-vissza

kevert nyilatkozatok okozta zavar idézett elő. Mert sem a vezetők, sem a párt tagjai között nincs meg az egyetértés. Kivezető ut — ha még lehet — egyetlen egy van. Több levegőt, több szabadságot, több egyéniséget és más magatartást a liberális vezérek részéről! Ha ezt elmulasztják Bratianuék, nincs az a szék, amely megállíthatná a liberális párt teljes elsordvadását!

Merénylet az angol parlament ellen.

(London, augusztus 31.) Az akóház ma hosszú vita után 232 szóval 94 ellenében megszavazta a kormány rendkívüli felhatalmazását a szénbányászok sztrájkjára való tekintettel. A felhatalmazás ismét egy hónapra szól. A Daily News jelentése szerint a bányászok feleségeit és gyermekeiket segélyező iroda ellen, amely-

nek helyisége a parlament épületében van, ma merényletet akartak elkövetni. Egy láda érkezett az irodába, amelyben husz töltött bomba, gyutacs és kartács volt. A robbanóanyag elegendő lett volna a parlament épületének levegőberőpitésére. A rendőrség a láda tartalmát vizbeszélyeztette így veszélytelenné tette.

Győzelmi emlékűnnep Romániában.

A törökök felett aratott diadal negyvenkilencedik évfordulója. — Averescu és Coanda tábornokok is részesei voltak a diadalmas ütközetnek.

(Bucuresti, augusztus 31.) Ma volt a negyvenkilencedik eszendeje annak, hogy a győztes román-orosz hadsereg hosszas harcok és kitartó ostrom után elfoglalta a törököktől Grivite városát. Ezt az évfordulót a román nemzet hatalmas ünnepségek keretében ülte meg és Grivite városa a mai napon valóságos centruma lett az egész országnak. A különvonatokon az ország minden részéből százezernyi tömeg kereste fel 1877. augusztus 30-ikának történelmi nevezetességét és az ünnepeken a kormány tagjain kívül a királyi család is képviseltette magát. A nagyarányú ünnepség Te Deummal kezdődött, majd katonai ünnepségek, díszfelvonulások voltak és utána a prefektúra épületében üdvözlő beszédek hangzottak el, amelynek során Coanda tábornok — aki résztvevett az ostromban — Grivite kapitulációjáról a nagyvezérkarnak annak idején kiadott napiparancsát olvasta fel, amely így hangzik:

— Magánutom szerzett értesülések és az ostromló sereg elkésve érkezett hivatalos jelentése szerint 1877. szeptember 11-én (a régi naptár szerint augusztus 30-án) reggel a diadalmas orosz—román had

sereg megkezdte Grivite bombázását, amely három óráig szünet nélkül tartott. Délután folyamán megkezdődött a török sereg visszavonulása. Ekkor döntő ütközet nem került a sor és az oroszok és a románok oroszán módjára harcoltak Grivite birtokáért, amely a törökök legfontosabb stratégiai pontját képezte. A román katonák küzdelmét maga Sándor cár is végignézte. Háromszori roham után sikerült a falakhoz támasztott létrákon a várba jutni. A tisztok, akár csak a legénység, fegyverrel a kezükben harcoltak. Veszteségeink jelentéktelenek. Kimerítő részletek bírányának. A hivatalos megerősítés már utban van s azért késik, mert a főváros és a hadiszállítás közte még nincs kiépítve a távírvonal. Mindössze annyit tudunk, hogy az ostromban főleg a 3-as és 4-es gyalogezredek vettek részt. Az orosz cár és az idegen hadsereg képviselői a legnagyobb elismeréssel vannak a győzelmes haditény felett. Ugy hírlik, hogy az utolsó ütközetben Candiano Popescu tábornok súlyosan megsebesült.

A napiparancs felolvasása nagy lelkesedést váltott ki az ünneplő jelenlévők közből, akik percekig tartó dörgő eljenzéssel adóztak az ostromban résztvevő hősöknek, a kik közül még Argetolanu, Coanda, Averescu, Ionescu, Orezeanu, Paraschivescu és Constantinescu tábornokok vannak életben.

Nyilvánosságra került a bolgár válaszigyzék.

A bolgár kormány készségét fejezi ki a határincidensek megakadályozására, de kevesli a kizsármunak engedélyezett hadseregét. — A kormány kielégítőnek tartja a jegyzéket.

(Bucuresti, augusztus 31.) A bolgár kormány ma publikálta a bolgár jegyzéket, amely elsősorban konstatálja, hogy Bulgária a leginkább érdekelt állam a Balkán békéjének biztosítása szempontjából. A bolgár kormány köszönetét fejezi ki a kollektív jegyzék mérsékelt hangja fölött, de egyben fájdalommal látja, hogy loyális akaratát a Bulgáriára elsősorban káros helyzet orvoslására, nem ismerték el, sőt a szomszédállamok ugylátszik Bulgáriára akarják hárítani a kizárólagos felelősséget a forradalmi szervezetek létezéséért és működéséért. A bolgár kormány gondoskodik bizonyos tények megértéséhez szükséges információkról.

Mindenekelőtt konstatálja, hogy a kollektív jegyzéknek az az állítása, hogy a forradalmi szervezetek intenzív tevékenységet fejtenek ki, téves. Éppen ellenkezőleg, mindenki az általános nyugalom felé törekszik. Tagadja:ba veszi azt, hogy a bolgár hatóságok türik a szervezetek működését, sőt hogy részesek abban. Ezek a forradalmi szervezetek Bulgária határain kívül is széleskörű organizációval bírnak. A szomszédállamok egyetlen olyan bizonyító tény nem hoztak a bolgár kormány tudomására, amely a hatóságok hűnrészsége mellett szólna. Sok esetben a szomszédállamokból törtek be a bandák bolgár területre, anélkül, hogy a bolgár kormány ezért az illető határőrségeket gyanúsítaná.

A bolgár kormány mindenesetre szüntelenül igyekszik megakadályozni az illegális szervezetek káros tevékenységét és ha az eredmény nem eléggé kielégítő, annak mástermészetű okai vannak. Bulgária ugyancsak a békeszerződések értelmében csak három ezer határőrt tarthat kétszázötven kilométer hosszú határának őrzésére. Egyébként is a Balkánon a törvénytelen eszközök használata több, mint száz éves múltra tekinthet vissza, amit egy csapásra, egyetlen kormány erőfeszítése aligha szüntethet meg. Ebben mind a négy kormány közös erőfeszítése szükséges, saját területeikön belül.

A bolgár kormány kijelenti, hogy örömmel közreműködik a pacifista munkában teljes jóakarrattal és energiával. A maga részéről kettőzött erővel fogja folytatni a forradalmi szervezetek illegális működésének megakadályozását. Ennek a célnak az érdekében sokat remél a kormány a menekültek számára nyújtandó népszövetségi kölcsöntől. A bolgár kormány emlékeztet arra, hogy ismételt, utasította határőrségeit a legszigorúbb ellenőrzésre és ígéretet tesz, hogy az előző megállapodás értelmében speciális intézkedéseket foganatosít a bandák üldözésére.

A bolgár jegyzék kifejezést ad annak a reménynek, hogy ez a határozott nyíltság és az ígéretek loyális végrehajtása a bizalom és az együttműködés atmoszféráját

fogja megteremteni, amely lehetővé teszi majd, hogy az egyes incidensek az érdekelt államok között közvetlenül is elintézhessék legyenek.

Amennyiben azonban a szomszédállamokban nincs meg a bizalom és nincsenek meggyőződve Bulgária teljes korrektségéről, amit a bolgár kormány nem akar hinni, akkor Bulgária kész az egész ügyet a Népszövetség vizsgálata alá bocsátani és ab ovo alávetni magát a legfelsőbb nemzetközi fórum által megállapított intézkedéseknek.

Mitlineu külügyminiszter tegnap fogadta Csolak Antics jugoszláv és Colias görög követet, a kikkel a bolgár jegyzékről tárgyalt. Hír szerint a jegyzéket részben kielégítőnek tekintik, azonban bizonyos aggodalmat kelt az tény, hogy a bolgár kormány hallgat a forradalmi komité elleni intézkedésekről és bevallja, hogy képtelen határait őrizni. Valószínű, hogy az érdekelt államok külügyminisztereit Genfben ajánlani fogják Bulgáriának, hogy a balkáni jószomszédi viszony helyreállítása érdekében milyen intézkedéseket tegyen a komitási-ügy rendezésére.

Hivatalosan közlik, hogy a bolgár jegyzékről a Rador által közölt szöveg az egyedül hiteles. A külföldi lapokban és azok nyomán több román sajtóorgánumban megjelent szövegrészek nem autentikusak.

Ostromállapot a bolgár határon.

A Monitorul Oficial mai száma minisztertanácsi határozatot közöl, amely szerint az ostromállapotot Cadrlatorban a bolgár határ mentén levő területre is kiterjesztik.

A minisztertanács a bolgár jegyzékről.

Ma délután 11 órakor minisztertanács volt Coanda tábornok elnökletével. Mitlineu külügyminiszter felolvasta a bolgár jegyzéket. A minisztertanács kielégítőnek találta a bolgár kormány választát, amelynek megvitatását a holnapi minisztertanácson folytatják, amikorra megérkezik Nincoics válasza is.

A bolgár kormány rendszabályai.

(Szófia, augusztus 31.) A bolgár igazságügyi miniszter körrendeletet intézett a határmenti ügyészségekhez, utasítva őket szigorú ellenőrzésre és a határátlépők súlyos megbüntetésére.

Egy milliárd korona Vázsonyi Vilmos özvegyének.

(Budapest, augusztus 31.) A néhány hónappal ezelőtt az egyik badeni szanatóriumban elhunyt Vázsonyi Vilmos szegényen halt meg, semmit sem hagyott maga után és így családja megfelelő segítség hiányában nélkülözéseknek nézett volna elébe. A budapesti izraelita hitközség azonban a magyar zsidóság egyik legértékesebb harcosának hátramaradottjairól gondoskodni akart s ezért tegnapi ülésén egy milliárd korona jászteletadóományt szavazott meg Vázsonyi Vilmos özvegyének.

TARCA.

Erő, egészség, fiatalság.

Irtá: PATAKI BÉLÁNÉ.

(Warnemünde, augusztus 28.) Warnemünde a Keleti-tenger egyik gyöngye. Évszázados, híres fürdőhely! Kicsiny halászházaival, ártocosaival, szélmalmjaival a Warnov folyó mellett olyan, mint a régi hollandi mesterek tájképe. Kilométernyi strandja hatalmas szállodáktól, fürdővendégek és fürdőkosarak ezreitől tarkállik, de tavaly óta egy újabb színnel, újabb momentummal gazdagodott. Itt tartják nyári tanfolyamokat dr. Bode Rudolf, a modern gimnasztika egyik mesterének müncheni és berlini iskolái. Azóta minden jobb fürdővendég Bode-gimnasztikát üz az 5 éves gyermektől az 50 éves férfilag, nőlg. A kitűnő tengeri levegőn, finom fűnyelen, éltető napsugárban az erő, egészség, fiatalságért folyik a munka Bode asszisztensei vezetésével. Ő maga csak a tanárnőkkel foglalkozik.

Dr. Bode kiváló teoretikus és gyakorlati szakember s vezetőnek született. A tudatos elmélyülés szigoruan logikus gondolkodással párosulva az újat, a megtaláltat egyszerű, világos formába öntött valósággá szilárdítja. Nagy szuggesztív erején kívül rendelkezik a nagystilű szervezők

minden kellékével. Ezek adják magyarázatát annak, hogy szisztémáját az első közé küzdötte fel s hiveinek száma rohamosan nő Németország határain túl is. A ma már nagy hírű mester első szárnypróbálgatásai Münchenben folytak le. Hatalmas szárnyak még bizonytalan lendülettel voltak. 1923-ban jénai kurzusán már biztosan megalapozott ritmikus gimnasztikai rendszerét megismerve tudtam, hogy övé a jövő. Jénai kurzusától a mostanig nagy haladás tapasztalható.

Bode hírnevét rendszere alapelveinek köszönheti, mely szerint mindig az egész testnek kell mozgásban lennie és nem különváltan egy részének, mert csak az ilyen teljes mozgás kifejező. Ez a benső átéltséget visszatükröző természetes, teljes mozgás a modern emberben elhomályosult. Elhagyta az intellektus túltengése... Ezt a kifejezőmozgást elsöveniti fel Bode.

A mai ember a civilizáció és iskolázás következtében — melyek mozgásgátlók — nem képes többé természetes ember módjára mozogni. A városi élet, a munkaközemek hajszája az emberek legtöbbször állandó feszültség állapotában tartják. Ezt az ideges állapotot, mely a munkánál mindig fölöslegesen sok energiát pazarol el és utóbb a megerőltetések elmúltával sem enged teljes

elpihenésre jutni, Bode elgörcsösödésnek (Verkrampfung) nevezi. Hogy ettől a belső akadályozottságtól (Hemmung) megszabadíson, elfelejtettesse a megszokott hamisan beidegződött mozdulatokat és előkészítsen a jövő új mozgásokra az elernyesztő (Entspannungs) gyakorlatok egész láncolatát alkalmazza.

Bode kifejezőgimnasztikájának célja: harmonikusan átképezni az emberi testet, erőt megtakarító munkára képessé tenni s az idegölő civilizáció ellenében fel-frissülést (Erholung), belső nyugalmat nyújtani. Maga a gimnasztikai munka abból áll nála, hogy erősíti a nagy izmokat, megacélozza a has és keresztcsont tájékát; a nehézségi pontot körülvevő izmokat s a mozgásokat innen a tagokba átömlésztetni tanítja. Erre való a lendítő (Schwung) gyakorlatok.

Bode kifejezőgimnasztikája a mozgást munkával hozza kapcsolatba. Sok gyakorlata stílizált munkamozdulat. Hozzá akar szoktatni a racionális munka alapelveinek érvényesítéséhez: a lehető legkisebb erővel a lehető legnagyobb teljesítmény eléréséhez. Ne hogy több erőt vegyünk igénybe, mint amennyi a munka elvégzéséhez okvetlenül kell, feszítő (Spannungs) gyakorlatokat alkalmaz, mellyel képessé tesz a munkánál szükséges különböző fokú izom-

megfeszítésekre s a szükséges energia ösztönöszerű felbecsülésére.

Az elernyesztő, lendítő-feszítő gyakorlatok Bode kifejezőgimnasztikájának alapjai. Rendszere középpontjává igen zseniálisan a lendítőgyakorlatokat tette, miáltal visszaadja a mozgásélet szabad, közvetlen ősförmáját. Tette ezt azért, mert a lendület segítségével a legegyszerűbb eszközökkel a legnagyobb hatást lehet elérni. A lendületben megtalálta az alakítóerő titkát és rájött arra, hogy alkalmazásával példátlan kitartás és a mozgásformák fellett biztos uralkodni érhető el.

Az ilyen gimnasztika hozzá szoktatja a testet ritmikusán dolgozni, vagyis feszülést-elernyesztést-nyugalmat egymással helyesen váltakoztatni, mintahogy a természetben is emelkedés-esélynyugalom váltakoznak folyton ismétlődő ritmusban. A feszülést-elernyesztés-nyugalom helyes váltakozása vagyis: a t estritmus a ritmikus gimnasztika lényege és korántsem, mint laikusok és tornát tanító képzetlenek hiszik: kigondolt, giccyszerű mozdulatok végzése zenére. A ritmikus gimnasztikánál alkalmazható zene, de nem szükséges.

A ritmus az élet egyik alapjelensége, melynek kibontását csak megközelítőleg feltegnni. Amit belőle mérve kifejezni képesek va-

Arad magyarsága kijelölte a magyar tanácsstagokat

Tizenkét rendes és négy póttagságra történt a jelölés. Az Intézőbizottság egyhangú határozattal állapította meg a jelölteket.

Barabás Béla dr. nyilatkozata a magyar egységről

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt a Boneu Vazul prefektussal való tárgyalások levezetésével megbízott delegáció, Barabás Béla dr., Parecz Béla dr. és Velcsov Géza dr. újból megjelent Boneu Vazul prefektusnál és közölték vele az intézőbizottság határozatát, amely szerint a magyarság az egyezményes lista mellett döntött és elfogadja a részére felajánlott 12 rendes és négy póttagsági helyet. Boneu prefektus örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a magyarság is megértette az ő intencióit és konoklans magatartásával elősegítette egy pártközi egyezség alapján összeállítandó és közmegegyezésre megválogatott paktumos lista győzelmét.

Délután fél 5 órakor a Magyar Párt helyiségében összeült a jelölő bizottság, amely rövid vita után összeállította a magyarság jelöltjének névsorát. A névsort a délután 6 órára egybehívott intézőbizottság elé terjesztették, amely egyhangúlag magáévá tette a jelölőbizottság javaslatát.

Igy tehát az egyezményes listán az aradi magyarságot a következők fogják képviselni:

RENDES TAGOK:

1. Barabás Béla dr. szenátor.
2. Parecz Béla dr. képviselő.
3. Nagy Sándor dr. ügyvéd.
4. Baross Lajos dr. kereskedő.

vagy

- Deutch Andor kereskedő,
5. Varjassy Lajos v. polgármester
6. Velcsov Géza dr. ügyvéd,
7. Steigerwald Alajos butorgyáros
8. Domán Sándor kereskedő,

gyunk, az a taktus, amit a ritmus sal szoktak összetéveszteni, holott ritmus és taktus két teljesen különböző dolog: a taktus gépiesen ismételi, a ritmus teremtvé megújít. A mindenséget átható ritmust a mai, az elgépiesedés felé rohanó kor embere alig érzi. Törtetve küzdő korunk hajszája kevesebb szabadidőt hagy a természet ritmikus szívverése megfigyelésére, élvezésére és arra, hogy magunk is nyugodtabb, derűsebb életet élhessünk. De ennek jó részét mi vagyunk okai. Mit teszünk azért, hogy életünket harmonikusabbá tegyük? Panaszokunk s a kényelmeskedés laissez faire, laissez passer álláspontjára helyezkedünk. Nincs erőnk igazideges életünk megváltoztatására! ... A magunk, a Holnap ifjúsága egészsége, ereje, szépsége, kiegyensúlyozott életvezése érdekében szakítanunk kell tétlen magunkelhagyásával. Hozzá kell szoknunk testünk rendszeres képzéséhez, ami kezdeményező- és akaraterőnkét, fegyelmességünket két növeli, céljaink könnyedebben, frissebben való eléréséhez vezet. Ezzel eljutunk egy harmonikusabb, a lelkiekre is kiható élethez, mely felszabadulni segít mai egyoldalú, a természettől és természetestől mindjobban eltávolodó, jellegzetes háboru utáni s csak szerzésre beállított törekvéseink bilincsei alól.

9. Striekl József iparos,
10. Brandt István iparos.
11. Liszka Pál kiskereskedő,
12. Dr. Vörös László lapszerk.

PÓTTAGOK:

1. Löcs Rezső dr. ügyvéd,
2. Bérczy Lajos tanár.
3. Kócsy Jenő hírlapíró.
4. Wendt Manó nyugdíjas.

Deutsch Andor, aki a jelölőbizottság tagja volt, már a bizottsági ülésen kijelentette, hogy csak az esetben vállal jelöltséget, ha azt Baross Lajos nem fogadná el. Az intézőbizottság még az este folyamán közölte a magyar jelöltek névsorát Boneu prefektussal, aki azt megegyeztetten vette tudomásul.

Az intézőbizottság ülése után munkatársunk beszélgetést folytatott Barabás Béla dr.-ral, aki a következőket mondotta:

— Szabadságidőm alatt a Bácskában minden nap kézhez kaptam az Aradi Közlöny példányait, amelyből azt láttam, hogy a községi választások körül nagy ellentétek merültek fel a Magyar Párt kebelében és onnan messziről attól tartottam, hogy ezek a küzdelmek szakadásra fognak vezetni. Annál nagyobb volt az örömem, amikor hazaérkezve azt láttam, hogy az intézőbizottsági üléseken — ha voltak is ellentétes irányú felszólalások — a bizottság

minden egyes tagját igaz magyar érzések fűtötték és a párt talán soha sem volt egységesebb és öntudatosabb, mint ma. Jellemző a pártunkban uralkodó testvéri hangulatra, hogy a máskor nagy vihart kiváltó személyi kérdésekben is a legkisebb nézeteltérés nélkül határozott az intézőbizottság és egyhangúlag fogadta el a jelölőbizottság által előterjesztett névsort. Még egyszer köszöszöm, hogy a Magyar Pártban megnyilvánult összhang és megértés a legnagyobb megegyezéssel és örömmel tölt el.

— Az egyezményes listára vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy noha néhány taggal kevesebb lesz a városi tanácsban a magyar képviselők száma, a választás harc és izgalma nélkül fog lefolyni és ezáltal a város érdekében való munkának zavartalansága biztosítva van.

A prefektus urral való mai tárgyalásaink során azt a kötelező ízeretet kaptuk még, hogy a kisebbségek kárpótlásaként az elvesztett néhány tanácstagság helyett a megyei bizottságnak a városi tanácsba küldött delegátusai között helyet fog foglalni Takácsy Miklós és Weissenburger Nándor is. Így aztán a magyar-német kisebbség 14 rendes és 4 póttaggal lesz képviselve a tanácsban.

Szerdán dől el az Acsev sorsa.

A minisztertanács holnap dönt a megvétel ügyében.

(Bucuresti, augusztus 31.) A mai minisztertanács mai ülésében behatóan foglalkozott az Arad-Csanád vasut megvásárlásával és a döntést ebben a kérdésben holnapra halasztotta. A szászvárosi református kollégium ügyét Groza miniszter referálta és javasolta az

épület megvételét. Ezzel szemben a kormány több tagja a kollégium bírójár alá vétele mellett foglalt állást, amíg az ügy eldöntésére felkért fórum végleg nem határoz. A határozatot ebben a kérdésben is a holnapi minisztertanácsra halasztották.

Magyar ember találta fel a rotor-repülőt

Egy budapesti pincér magának követeli a rotor-repülőgép feltalálásának dicsőségét.

(Budapest, augusztus 31.) Külföldi lapok az utóbbi napokban sokat cikkeztek egy német mérnökről, aki feltalálta a rotoros repülőgépet, illetve, aki Flettner gyártmányának felhasználásával készítette el gépét, s akinek első kísérletei meglepő eredménnyel végződtek. Közben pedig érdekes szenzáció történik: egy pesti pincér szerényen bejelenti, hogy ő már egy fél esztendővel ezelőtt feltalálta a helyből felemelkedő s betszés szerinti helyre merőlegesen leszálló: rotorral és motoros szerkezettel működő repülőgépet.

Pogány Józsefnek hívják ezt a pincért, aki jelenleg egy körüti kávéházban működik. A világháborúban orosz fogságba került, mint fogoly gépgyárakban dolgozott és alapos jártasságra tett szert a gépipari szakmában. A forradalom éveiben elmenekült és visszatért Magyarországra. Ott a munkanélküliség miatt nem tudott bejutni egy gépgyárba sem. Elhatározta, hogy pincér lesz. Már öt esztendeje az. Flettner találmányáról csak az újságcikkek nyomán értesült Pogány József. Akkor elhatározta, hogy ezt az energia-

forrást átviszi a légi közlekedési eszközökre. Több modelt készített, amíg végül sikerült megkonstruálnia új találmányát.

Kispesti egyszerű lakásában mutatja fából és alumíniumból készült modeljét. A model közel két méter hosszú. „Liftaero-motor”-nak nevezte el. Elül részén egy, tetején két légcsavar van. Egymás után két szárnya van a gépnek, a melyek nemcsak vízszintesen, hanem függőleges irányban is szarrelhetők. A két felső légcavart motorok hajtják, az elülső légcavart pedig a rotor számára való s csak akkor működik, amikor a gép már a levegőben van. A rotor a pilótaiülés előtt magaslik ki a gépből. Pogány József a következőkben magyarázta el a gép történetét és működését:

— Valahányszor repülőgépet láttam, mindig csodálkoztam, hogy a csavar forgás közben ráprell a levegőt a motorra, ami nagy ellenállást fejt ki. Ezáltal sokkal nehezebben halad a gép előre. Ha azonban a csavar egy rotorra sürtené a levegőt, egyszerűsítene a mozgást. Így két részre osztva suhanna el a gép

mellett s felhasználódna a levegő a rotor hajtására. 40—50 százalékos gyorsasági előnyt jelent ez, amit későbbi kísérleteim be is igazoltak. A motorok felfelé indítják a gépet s amint elértem a megfelelő magasságot, elállítom a motorok működését s a rotorkészülék kezd dolgozni. A gép szárnyai, amikor a repülő felfelé megy, a földhöz merőlegesen simulnak a géphez, amikor már a kívánt magasságot elérte, a szárnyak automatikusan kiterjeszkednek s rájuk lehet támaszkodni. A leszállás ugyanígy történik.

— Gondolja, hogy nagy méretben is sikerülne fog a kis készülék eredményét elérnie?

Válaszképpen önérzetes magabizó, mosolyival elmosolyodik. Megsimogatja a kis modellt s tulajdárado lelkesedéssel beszél a „Sas”-ról. Erre a névre keresztelte el Pogány József az első „Liftaero-rotort.”

Aradi kereskedő különös kalandja.

Összecepték a darazsak a Marosparton.

(Saját tudósítónktól.) Kellmetlen baleset érte ma délelőtt Licker Ferenc aradi kereskedőt. A kereskedő a Maros partján sétálgatott és a mozi közelében észrevette, hogy az ott játszó gyermekek kövekkel dobálóznak egy pontra. Közelebb ment, hogy kíváncsiságát kielégítse, ebben a pillanatban egy lehullott kő-darab nyomában darazsak ezrei röppentek a levegőbe. A gyermekek, akik felfedezték és felzavarták a darazsfészket, elmenekültek, a meglepett kereskedőt azonban, mielőtt menekülésre gondolhatott volna, megtámadták a felzavart darazsak. A kétségbeesett ember a darazsak csípésétől okozott irtózatossá fájdalmában rohanni kezdett, de a veszedelmes rovarok nyomon követték. Csak nehezen sikerült kimenekülnie a darazsrajból, de akkorára keze, feje és arca össze-vissza volt csipve. Licker Ferenc a kellmetlen kalandjáról jelentést tett a legközelebbi posztoló rendőrnek, aki ugyan jegyzőkönyvet vett fel az esetről, azonban aligha szolgáltathat a rendőrség elégtételt a sok fájdalmat átszenvedett kereskedőnek, mert nincs módjában kérdőre vonni és megbüntetni a bosszuszóró darazsakat, mert legfőbb az a tény, hogy a nyomozásukra kiküldött detektiveket, a legjobb esetben is ők csipik majd meg.

— Borzalmas vonatkatasztrófa Finnországban. Koppenhágából táviratozzák: Helsingfors jelentés szerint a finn főváros főállomásán súlyos vasuti katasztrófa történt. Egy utasokkal zsúfolásig megtelt személyvonat kiugrott a sínekből és az állomás perronjára futott fel, majd áttört az állomási csarnok egyik falát. A katasztrófát az okozta, hogy a fékszerkezet felmondotta a szolgálatot, amit a vonatvezető már egy kilométerrel az állomás előtt észrevett ugyan, de nem volt képes a katasztrófának elejét venni. A szerencsétlenségnek tizenöt súlyosan sebesültje van.

Románia konkordátumot köt a Vatikánal.

Érdekes akció a római és a román egyház egyesítése érdekében.

(Róma, augusztus 31). Régen nem volt olyan mozgalmas a vatikáni udvar belső élete, mint most, a legutóbbi időben. Az események központjában természetesen a mexikói katolikusüldözés van, ez a pápa miniszterét, Gasparri bíborost is szabadságának megszakitására készítette, de ezenkívül egész sor olyan kérdés van, amelyet a Vatikán rövid időn belül meg akar oldani. Római levelezőknek alkalma volt ma megkérni a vatikáni udvar egyik beavatóját, hogy ismeresse ezeket a kérdéseket. A nyilatkozat ezt tartalmazta:

— A vatikáni politika mai állását nehéz rövid képbe foglalni össze, mert az események mögött nagyon hosszú előzmények húzódnak meg. A legaktuálisabb a mexikói ügy, ebben a Vatikán elhatározott uton fog haladni, úgy, hogy Gasparri bíboros már meg is kezdte szabadságának folytatását. A Vatikán álláspontja a mexikói kérdésben ismeretes, a jövő magatartására nézve pedig nem lehet többet közölni a nyilvánossággal, mint annyit, hogy a Vatikán biztosítva látja azokat az eszközöket, amelyek álláspontját győzelemre segítik.

— Ezen túl három kérdés áll előtérben a vatikáni politikában, a Jugoszláviával, a Romániával és Csehországgal kötendő konkordátum. Az aláíráshoz legközelebb a Romániával való konkordátum áll. A román kormánnyal már nem is lesz több tárgyalásunk, a lényeges kérdések mind tisztázva vannak. Itt az útközpontra az volt, hogy a Vatikán szabadságjogokat követelt a romániai katolikus iskolák számára, mivel azonban a román kormánynak az volt az álláspontja, hogy azért nem adja meg ezt a szabadságot a katolikus iskoláknak, mert a romániai katolikusok zömét erdélyi magyarok teszik és így a katolikusoknak adott jogok tulajdonképpen a magyaroknak jutnának. A romániai sajtó sokáig vádolta a Vatikánt azzal, hogy magyar érdekekért harcol, ezek a hangok azonban elűltek és a Vatikán és a bukaresti kormány közötti ellentétük kiküszöbölődtek.

— A román kormánynak és sajtónak ez a felénk való fordulása azonban nem történt önként. Rákényszerítette őket az a romániai mozgalom, amely azt a célt tűzte ki, hogy a román egyházat egyesíteni kell a római egyházzal. A mozgalom vezetői képviselők s más közéleti emberek, akik abból indulnak ki, hogy a román nép latin eredetű, viszont vallása miatt a körülötte levő szlávokhoz tartozónak látszik. Most pedig, hogy Romániában olasz-barát a hangulat, a mozgalom egyre hódít s tájékozott románok azt mondják, hogy a románság latin eredete mellett való tüntetésnek előbb-utóbb be fog következni a román egyháznak a Szentszék alá való helyezése. Ez a mozgalom siettetette a román kormányt, hogy eleget tegyen a Vatikán kívánságainak a konkordátum ügyében. A terv az, hogy Ferdinánd román király szeptemberben Rómába utazik s miután a király ide érkezik, a Romániával való konkordátum már alá lesz írva.

— A Jugoszláviával és Cseh-

szlovákiával való konkordátum ügye még mincsem ilyen előrehaladott stádiumban, de a legutóbbi

napok eseményei azt mutatják, hogy a megegyezés hamarosan elkövetkezik.

Gondnokság alá helyeztek egy magyar grófol.

Messaliance miatt az örültek házába csukták.

(Budapest, augusztus 31). Érdekes és nagy feltűnést keltő határozatot hozott a budapesti gyámhatóság, amelyel gyámság alá helyezte Schönburg-Degetfeld Imre grófol, a magyar mágnástársaságok egyik legismertebb tagját. A kicsapongásairól is nevezetes arisztokrata tízenöt éven keresztül a legjobb viszonyban volt egy színesznővel és a viszony tartama alatt egész hajdumegyei bírtokait elköltötte, de másnemű vagyoná-

nak tekintélyes részét is befűdött, hogy költséges életmódjának költségét fedezhesse. 1922-ben kimerültek a gróf pénzforszárai és ekkor egy házimester leányát vette el feleségül, aki bartáncosnő volt. A gróf családja azonban már ezt nem nézte el és a grófol örültek házába záratta, közben pedig megindították a gyámság alá helyezési eljárást, amely a most hozott határozattal nyert befejezést és azt a hivatalos lap mai száma közli is.

Véresre vertek egy aradmegyei vendéglóst.

Feljelentés a brutális bíró és jegyző ellen.

(Saját tudósítónktól.) Szokatlán és súlyos eset játszódott le tegnap a dorobanti (kásiratosi) községében. Sándor Mihály kásiratosi vendéglős megjelent tegnap a községében, hogy felvilágosítást kérjen arra nézve, miért tagadtak meg egy általa kérvényezett táncmulatságot. Amikor Magyar János községi bíró szobájába ment, ottartózkodott Zitzwiler jegyző is. Sándor ekkor mindkettőjüktől megkérdezte, miért tagadták meg az engedélyt.

A község vezetői megtagadták a felvilágosítást, mire meglehetősen izgatott szökváltás keletkezett hármójuk között. A vita erősen elfajult, végül pedig a jegyző és a bíró bezárták a hivatal ajtaját, majd nekiestek a vendéglősnek, akét súlyosan bántalmaztak. Sándor, amint sikerült neki ki-

szabadulnia a szobából, Aradra jött, ahol a Therapia-szanatóriumban vette magát kezelés alá. A vendéglős kérésére dr. Luszt Ferenc hatósági orvos látogatást tett fel, amelynek tanúsága szerint Sándor nyolc napon belül gyógyuló testi sérülést szenvedett. A látogatás alapján Sándor Mihály megbizta dr. Cotiolu Román aradi ügyvédet, hogy tegyen lépéseket bántalmazói ellen. Az ügyvéd az alispánt hivatalba kereste fel és feljelentést tett a jegyző és bíró ellen. Dr. Lázár Agoston alispán felháborodással értesült az esetről és elrendelte a vizsgálat azonnali bevezetését. Ennek végezte után teszik meg a feljelentést az ügyészségnek. A községben nagy feltűnést keltett az incidens és sokan tudni vélik, hogy régi ellenségeskedés okozta a meedőbentő tetlegességet.

Olcsó hus és drága kenyér Aradon

Érvényben maradnak a jelenlegi lisztárak Aradon — Az aradi interimár bizottság árakat maximál.

(Saját tudósítónktól.) Az interimár bizottság mai ülésében főleg ármaximálásokkal foglalkozott. A bizottság a hus és zsir kivételével meghagyta a múlt havi árakat, a hus árát azonban lényegesen leszállította. Az ülés kezdetén Dirlen Vazul gazdasági tanácsos a lisztárakról referált. Bejelentette, hogy a buza ára az aradi piacon 800 lej és ezért kéri, hogy a bizottság a múlt havi árakat tartsa fenn. Dr. Nagy Sándor utalt arra, hogy vidéken a buza sokkal olcsóbb, mint Aradon és ennek okát kérdezte. Dr. Angel István elnök elmondja, hogy a szállítás költségek teszik drágábbá a buzát és ezért a bizottság legjobb akarata mellett sem tudja most az óhajtott árszállítást megvalósítani.

Nagy Sándor dr.: Ujbuza ide-ig mindig olcsóbb a kenyér, miért nem olcsóbb idén?

Dirlen Vazul kijelenti, hogy az új buzát még nem lehet kenyérsütésre felhasználni és utal arra, hogy a nagyváradai árak sokkal magasabbak, mint az aradiak. Végül is elfogadják a referens javaslatát, a jelenlegi árak a jövő hónapig érvényben maradnak és a jövő hónapban valószínűleg a lisztárak leszállítását a

város vezetősége. Brasch Aladár dr. a tejszarnokok, valamint a gájl gazdák nevében a tej árának egy lejjel való emelését kérte, amelyet azonban Angel István dr. javaslatára elutasított a bizottság. A hus és zsirfélék árát a bizottság leszállította, miután a mészárosok jelenlevő megozítottja. Fertig József sem emelt szót ellene. A borjúhus az eddigi 44—46 lej helyett 42—44 lej, a sertésbuz 45—47 helyett 42—44 lej lett, a marhahus 37—39 lejen maradt. A zsir 64 lejről 56 lejre, a nyers szalonnát 54 lejről 50 lejre és a hájat 60 lejről 52 lejre szállították le. A hal maximális ára a régi maradt.

Művészet.

Medgyaszay Vilma, az európai hírű dízőz, szombaton és vasárnap este fél 9 órai kezdettel, a nyári színházban műsoros estét tart. Medgyaszay számai felölelik a modern irodalom remekét, Tavasz aradi vendégszeretése már a legnagyobbfokú érdeklődést tudta kiváltani, mert bizonyosodott, hogy hozzá hasonló nagyszerű dízőz nincsen a magyar színpadokon. A művésznő minden este teliesen ül számokkal jön. A jegyeket már a mai naptól kezdve

árusítja a színházi pénztár és a közönség jól teszi, ha helyét eleve biztosítja, mert az érdeklődés oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy az előadás napján aligha lehet majd jegyet kapni. Helvárak: földszint 62—102 lej. Emelet 30—50 lej 26% os adóval, amely a jegy árában benne foglaltatik.

Müttermüller zenetanárnál tanítás október elsején kezdődik.

Dr. Ungárné-Eshy Gyusztóthetes külföldi tanulmányuton van. Többéves kurzusait október 1-én kezdi meg Bohus-palota I. kapu. Kisfű, leány és asszonytorna csoportok, speciális fogyókúrák.

Béketi-Szalay zeneintézetben P. Ávram Iancu (Szabadság-tér) 7., II. em. a beiratások folyamatban vannak. Rendes tanítás e hó 6-án.

Hegedű magánórákat ad kezűbőknek és haladóknak a magas képzettség Leitner Kálmán Arad, Str. Consistorului 24., II. emelet. (Voll Bathfány- és Kossuth-u. sarok.)

Dr. Ungár hegedűkurzusai megkezdődtek Bohus-palota I. kapu, műterem.

Segítséget kérnek az aradi városi üzemek nyugdíjasai.

Parecz Béla dr. képviselő akciója. (Saját tudósítónktól.) Az interimar bizottság mai ülésén dr. Parecz Béla interveniált a városi üzemek nyugdíjasai érdekében. Arad képviselője elmondotta, hogy az üzemek nyugdíjasai még súlyosabb helyzetben vannak, mint a többi városi nyugdíjasok és feltétlenül kell valamit tenni az érdekükben. Kijelentette, hogy van olyan gépművi nyugdíjas, aki 40 esztendőszolgálat után ma 300 lej nyugdíjat kap havonta, amiből még a mindennapi falat kenyérét sem fedezheti. Dr. Parecz Béla kérte dr. Angel István bizottsági elnököt, hogy vegye pártfogásába a szerencsétlen nyugdíjasokat. Az elnök felszólította Parecz képviselőt, hogy adjon be a nyugdíjasok nevében memorandumot és ezt az interimar bizottság legközelebbi ülésén már tárgyalás alá is veszi. Megígérte, hogy a város a lehetőséghez képest mindent el fog követni arra nézve, hogy türethetőbbé tegye azoknak helyzetét, akik hosszú esztendőken keresztül fáradhatatlanul dolgoztak a városi üzemeknél s most öreg napjaikra megrokknva valósággal nyomorognak.

Öt havi részletre egyes művek és könyvsorozatok: Sándor Ferenc könyvkereskedésében. Márton próserostus.

A repülőtsztr traxediája. Curtea de Argesről jelentik: Súlyos pilótaszerecséttenség történt ma délelőtt a rada-negrui állomás közelében. A kolozsvári 2-ös légiosztág egyik repülőtsztrje, Badescu kapitány gépevel mintegy másfélezer méter magasból lezuhant. A kapitány a kora hajnali órákban indult el a kolozsvári repülőterrről és Curtea de Argesbe akart repülni. Utközben azonban motordefektust kapott, s a gép nyomban zuhanni kezdett. A kapitány azonban a magasból való lezuhánás dacára, csodálatosképpen életben maradt. Ajultán a curtea de argesi kórházba szállították be.

Esős szeptember.

Milyen lesz az időjárás szeptember havában.

(Saját tudósítómától). Közép-Európa egyik legjobb időjárása, a böckerai Bräskorn Adolf szeptemberre a következő időt jósolja:

— Időnként szép, meleg napok lesznek, főleg a hónap első felében. Nagyobb változások csak 4-ike és 21-ike körül lesznek. Eleinte meleg és felhős az idő, a mely második és negyedik körről viharral változik. 7-ike táján meleg, borus, esős és zivataros idő következik, amitt szép napok követnek éjszakai lehüléssel. Tizenhatodika körül ismét változás következik széllel és esővel vegyest. A temperatura általában hűvös lesz. Huszonegyediké táján viharos, esős és hűvös az idő, egyes vidékeken pusztító vihar fog tombolni. Aztán, főképen huszonhatodika és huszonkilencedike körül esővel és viharral változó az időjárás.

Katonakötelesek behívása.

Kiknek kell jelentkezniük katonai szolgálatra.

(Saját tudósítómától). A napokban közöltük, hogy Bucurestiből rendelet érkezett az aradi katonai ügyosztályhoz a szeptemberi katonai behívásokra vonatkozólag. Az aradi katonai parancsnokság most közli a rendelet pontos értelmezését, amely szerint az 1920. és 1921. kontingensbeliek, akik 1925-ben nem teljesítettek katonai szolgálatot, valamint az 1922. évi hadkötelesek szeptember 1-től kezdve fegyvergyakorlatra hívandók be. A behívandók kiválogatása minden csapatot saját hatáskörébe tartozik és az összpontosításokat is az ezredek saját hatáskörükben végzik. A katonai parancsnokságnál csak azok jelentkezzenek, akik nem tudják, hogy melyik csapatot illetik beosztva. Az 1908-ban született aradi ifjak szeptember 10-én délután 8 órától 2 óráig kötelesek jelentkezni az aradi államrendőrségen működő katonai ügyosztálynál, hogy az 1930-as kontingens lajstromába felvétessenek. Ugyanekkor jelentkezzenek az 1906—7-ben született katonakötelesek, akik még nem voltak felvéve a katonai lajstromba. Azok, akik nem rendelkeznek aradi illetőséggel, de hat hónap óta Aradon laknak, irásban nyújtsák be adataikat és vigyék magukkal születési és személynazonossági igazolványaikat. Akik a tavasszal voltak sor alatt, azok hozzák magukkal sorozási, vagy felmentési igazolványaikat. Azok az 1922. kontingensbeli katonakötelezettek, akik a 86-ik gyalogezredbe vannak beosztva, kivétel nélkül mindnyájan kötelesek jelentkezni szeptember 1-én az illetékes katonai parancsnokságnál.

Németország az ellenőrzés megszüntetését követeli

Erélyes tiltakozás a leszerelés tulhajtása ellen.

(Berlin, augusztus 31.) A Germania mai számában szembeszáll a nagyköveti értekezlet határozataival, amely a legutóbbi leszerelési jegyzékében haldandóan magas követeléseket támasztott. A lap szerint Németország olymódon tökéletesen leszerelt, hogy az új követelések számára már nem is nyílik tér. A katonai ellenőrző-bizottság végleges megszüntetése Németország számára rendkívül fontos és a német nép elvárja, hogy a nagyhatalmak, ha már

az ellenőrző-bizottságot elvégezték még fennállott tevékenységük maradáka és, végre elszámolják magukat a bizottság visszahívására. A német diplomácia joggal utasította el már eleve is az ellenőrzés fenntartására vonatkozó követeléseket. Másrészt a német kormány megtehette a bizonyossága, hogy az egész német nép mögötte áll, ha a belépés megtörtént után a háborús korszak emlékeivájaként végérvényes megszüntetését fogja követelni.

Hogyan stabilizálható a lej?

Francia tudós érdekes javaslata a pénz értékének megőrzésére.

(Bucuresti, augusztus 31.) Pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel fogadják Gustave Le Bon, nagy névű francia filozófusnak az európai valuták stabilizálásáról írt és a napokban megjelent könyvét. A mű címe: *a Börze és nem kevesebbről van benne szó*, minthogy a leromlott értékű valutákat hogyan lehetne megjavítani és az elvérzett államok gazdasági bajait meggyógyítani. A tudós professzor természetesen szintén a derűre-borúra nyomott és fedezet nélkül forgalomba hozott pengelt bankjegyek körül találja meg a hibát.

— Mint tudjuk — írja könyvében Le Bon — a Banque de France ötven milliárd bankjegyet hozott forgalomba noha mindössze ötmilliárd értékű aranyfedezete van rá. Mi sem természetesebb tehát, hogy a valuta az egytized értékére esik. A pénzügyminiszternek minden igyekezet tehát

mindaddig csak műzö inarad, ameddig ezek az állapotok fennállnak. A valuta megjavítására tehát egyetlen radikális mód van:

— Szögezzék le hivatalosan az illetékes tényező körök, hogy az aranyfedezet mindössze egyszerű erkölcsi garanciát képez és a bankjegy beváltója a bankjegy értékének megfelelőleg egy tized rész aranyat kaphat. Vagyis, ha valaki egy száz frankos bankjegyet akar beváltani, tíz aranyfrankot kapjon érté ellenértékül. Természetesen más államokban más lenne az átszámítási kulcs, mely mindenkor a fedezet arány-értékéhez arányítandó. Ez volna az egyetlen mód arra, hogy a valutát stabilizálni lehessen.

A román pénzügyi körökben komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy Le Bon teóriát megvalósítsák, az eredményekhez azonban már eleve is kevés reményt fűznek.

Világfelordulások készülnek a jövő évre.

Német tudósok érdekes politikai horoszkopja.

(Berlin, augusztus 31.) (Az *'Aradi Közlöny berlini tudósítójától'*). „Kosmosophisch-as rologische Kalender“ címen három asztrológus: Max Kemmerich dr., Friedrich von Stromer-Reichenbach és A. M. Grimm szerkesztésében minap érdekes könyv hagyta el a sajtót. Az évkönyvben a három asztrológus politikai horoszkopot állít fel a következő két esztendőre. Berlinben komoly tudósok is foglalkoznak a három asztrológus jóslataival, mivel Kemmerich és társai állítolag már 1913-ban megjelent évkönyvükben megjósolták a világháborút, Ausztria, Magyarország bukását, a német bosevizmust és a többi azóta történt dolgokat. Nézzük meg tehát, mit jósol az évkönyv a következő két esztendőre:

Angliában a viszonyok egyre rosszabbodnak, a királyi családban halálhírek lesznek. Tömeges balesetek, automobil-katasztrófák, robbanások, lőség és elektromosság révén. A parlamentben igen heves jelenetek lesznek, a pártok felbomlanak. A viták főként katonai kérdések körül fognak folyni. Anglia a következő évben elvesztí egyik barátját.

Németország ismét császárság lesz.

Franciaországban a pénzügyi viszonyok valamivel javulnak, azonban a felvirágozás még nem következik be. Haláleset a parlamentben. Kritikus napok január

elején, február közepén, júliusban és a következő hónapokban.

Ausztriában ismét kritikus éve következik az államnak és a kormánynak. Politikai kudarcok és rossz gazdasági viszonyok. A kormány visszalépése és az államhátréka valószínű. Végül is minden jóra fordul. Az őszi hónapok 1927-ben igen kritikusak.

Szovjetországra igen rossz időnek néz elébe, 1927 forradalmakat, az ipar és kereskedelem csődje, munkanélküliség, törvénynélküliség és más nehézségeket hoz. Főként a február igen kritikus.

Csehszlovákiára az 1927 év igen sok politikai természetű zavart és kellemetlenséget rejt magában, részben oktatok és szerződések kapcsán. A következő évek számos csalódást hoznak. Sok közlekedési baleset, azonban más téren szép eredmények is. A hadsereg fejlődése tovább tart, esetleges háborús vállalkozások eredménytelennel kecsegtetnek. A következő év új vállalkozásokat és reformokat hoz, a népiélet virágzik.

Jugoszláviára kritikus esztendő következik, a gazdasági és politikai helyzete sok kívánnivalót hagy maga után. Kormányváltás valószínű.

Magyarországra békésen fejlődik. Gazdasági és politikai sikerek. Február kritikus, ép ugy március és május vége, továbbá november és december.

Olaszországra az 1927. év kedvező esztendőt jelent. Minden sikerrel, az ország tekintélyes hatalma gyarapodik. Kedvező időszakok 1927 március, valamint június első fele, ezzel szemben január eleje, február közepe és július igen kritikusak.

Ezeket jósolja többek között a hírom német asztrológus a következő két esztendőre. Aki akarja, komolyan veheti.

Öngyilkosságra készül

egy erdélyi sakkbajnok.

Kolozsvár volt aljegyzője eltűnt lakásáról s bejelentette öngyilkosságát.

(Cluj—Kolozsvár, augusztus 31) Dr. Pálffy Ferenc, volt városi aljegyző, ismert sakkbajnok, a kolozsvári magyar társadalom közbecsülésben álló tagja tegnap este eltávozott lakásáról és bejelentette, hogy öngyilkos lesz. Dr. Pálffy Ferenc az impériumváltás után elkerült a város szolgálatából és Muzem-uca 6. szám alatti lakásán zongorákrakat adott, amely azonban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az állandó nélkülözés felőrölte az életerős ember idegeit és emberkerülővé tette. Sokszor napokig nem mozdult ki lakásából és többször boldogan mondotta ismerőseinek, hogy örül, ha nem kell embert látnia. Tegnap este váratlanul eltávozott lakásáról. Édesanyja, aki külön lakik, ma reggel felkereste és az asztalon egy cédulát talált, amelyen ez áll: Öngyilkosságom oka élettársaság. A kétségbeesett anya azonnal értesítette a rendőrséget, amely megindította a nyomozást, de valószínűtlen, hogy Pálffyt még életben találják.

Mielőtt butort vásárolj, tekintse meg 18768

Bruckner butorgyár raktárát
Arad, Str. Ghiza Birta 16.
Cégtulajdonos: VAJNA ADOLF.

Rádió-műsor.

— **Szerda. Szeptember 1.** —
Bécs—Graz. 16.15. Mia Fischer-Lawner hangversenyének hangversenye. — 20.30. A nevető Alt-Wien, egyes programmal.

Milano. 16.35—17.35. Hangverseny énekművészek közreműködésével. — 21.12—23. Kvintett szólisták közreműködésével. — 22—22.55. Katonazene. — 22—22.30. Jazz-band.

Róma. 17.30—19. Jazz-band. 21.15. Részletek egy óriás operettből.

München. 14.15. A Rosenberger-kvartett hangversenye. — 1. Wagner Richard „Istenek alkonya“ című operájának előadása.

Budapest. 9.30, 12—15. Hírek és közgazdaság. — 1.30. Gyermekek mesék. — 18. Művészelőadás. — 20. A Schmidt—Hódossy—Hoffmann-trío koncertje. — 22.15. Szilárdi „Csikós“ című népszimfóniának előadása cigányzenekísérettel.

— Magyarpartti fozogat alakul Kolozsváron. Clujról jelentik: A Magyar Párt vezetősége elhatározta, hogy megalakítja a kolozsvári fozogatot. Az ország összes megyéiben már megalakultak a fozogatok csupán Kolozsváron volt még hátra. A munkálatokat szeptember első felében befejezik.

A második anya.

Szenzációs dráma.
Bemutatója ma,
szerdától az aradi

Apolloban.

Az előadások 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 órakor.

I R E K.

**Öngyilkos lett
admegyel fiatalasszony**

(Budapest, augusztus 31.) A rendőri riporterek, akik végnélkül írják a mindennapi tragédiákat, a melyek a Rókus-kórházban végződnek, most a maguk külön gyászáról is kénytelenek beszámolni: tegnap délután 3 órakor a Rókus-kórházban hosszú szenvedés után meghalt Fröhlich János, a pesti detektívcsoporthoz atyja.

Fröhlich Jánost általános szepszissel szállították be a Rókus-kórházba, ahol Hüttl orvos-professzor osztályán helyezték el, műtétet már nem végezhettek rajta, mert cukorbetegsége miatt az operációtól tartózkodni kellett. Fröhlich János borotválkozás közben kapott infekciót, amely oly gyorsan hatalmasodott el rajta, hogy amikor bevitette magát a Rókusba, már menthetetlen volt. Orvosai már egy héttel ezelőtt lemondtak életéről, de mindent megkíséreltek, hogy megmentésük. Fejét jégtömbök között tartották, hogy agyáról elhárítsák a szepszist, azonban már semmi sem segített; a nagybeteg Fröhlich János már egy héttel ezelőtt megkezdte agóniáját és egy héttel tar-

oldis miniszter visszatért szülőföldjéről. Bucurestiből jelentik: László kultuszminiszter már elkezdte szabadságáról és átmeneti miniszterium vezetését.

Amerika követeli a háborús költségek megfizetését. Newyorkból hozzák: Az Evening Post jeleli, hogy Baker kezdeményezése a háborús adósságok eltörlése indított propagandát, nem hárítani attól a követelésétől, hogy az európai országokat meg kell fizetni. Az elközelülő körökben Baker feltehetően csak demokratikus választási eredmények tekintik.

A mezőgazdasági kamara delel a városi tanácsban. Az aradi megyei mezőgazdasági kamara elnöke a városi tanácsban a városi tanácsmánya tegnap délután tartott a kamara helyiségekben, amelynek egyetlen pontja a törvény szerinti a kamara részleges a városi tanácsba delegálásról választották meg. Az aradi dr. Marsieu Justin elnököltek által elrendelt szavazás dr. Gyula számára hozta meg a döntést s így ő fogja a kamarát a városi tanácsban képviselni.

Levegőt az angol liberálisok Londonból táviratozzák. Az angolban erősen tarja magát az angol Lloyd-George pártja, a liberális párt két szárnya között a visszavonhatatlannal bekövetkező a szakítás proklamálása a legközelebb meg fog történni.

A görög választás. Athénből hozzák: Kondilis tábornok, miniszter és hadügyminiszter ma elrendelt a hadsereg tisztjeiben megtiltja, hogy az augusztus 24-én tartandó választásokon szavazni ne adjanak. A tiszteknek a népszavazást dokumentálni kell, — mondja a tábornok, hogy a hadsereg nem fog szavazni.

Meghalt a magyar riportkirály.

Fröhlich János a magyar rendőri riporterek nesztörának elhunytja.

(Budapest, augusztus 31.) A rendőri riporterek, akik végnélkül írják a mindennapi tragédiákat, a melyek a Rókus-kórházban végződnek, most a maguk külön gyászáról is kénytelenek beszámolni: tegnap délután 3 órakor a Rókus-kórházban hosszú szenvedés után meghalt Fröhlich János, a pesti detektívcsoporthoz atyja.

Fröhlich Jánost általános szepszissel szállították be a Rókus-kórházba, ahol Hüttl orvos-professzor osztályán helyezték el, műtétet már nem végezhettek rajta, mert cukorbetegsége miatt az operációtól tartózkodni kellett. Fröhlich János borotválkozás közben kapott infekciót, amely oly gyorsan hatalmasodott el rajta, hogy amikor bevitette magát a Rókusba, már menthetetlen volt. Orvosai már egy héttel ezelőtt lemondtak életéről, de mindent megkíséreltek, hogy megmentésük. Fejét jégtömbök között tartották, hogy agyáról elhárítsák a szepszist, azonban már semmi sem segített; a nagybeteg Fröhlich János már egy héttel ezelőtt megkezdte agóniáját és egy héttel tar-

tó haláltusa után halt meg most tegnap délután. Fröhlich János 53 éves volt, annakidején a tanári pályára készült, filozófer volt, majd Jókai Mór keze alatt lett újságíróvá.

Már fiatal újságíró korában leginkább a riportázs vonzotta s ő volt az első magyar újságíró, aki a modern rendőri riportok írását kultiválni kezdte. Szerette az utazásokat és a detektív-életet. Valamikor, mint a technika nagy várományát, a biciklit állította a riporteri munka szolgálatába, utóbb pedig a kinematográf gépet; ő vezette be Magyarországon a filmriportokat.

Nevét detektív-riportjai és detektív-regényei tették ismertté és népszerűvé a háboru előtti évtizedben. Harminc éve a legfrissebb rendőri riporter volt, borotválta arcát, jellegzetes Pinkerton-figuráját minden nagy rendőri eseménynél a leghamarabb lehetett ott látni hosszú éveken át és még katasztrófális balesete előtt is egy nagyobb riport-filmnél dolgozott. Örökké buzgólkodott a közönség szolgálatában és most szegényen halt meg.

— A városi tanács felfürészése. Ma tartották meg az árlejtsést a városi tanács felfürészésére. Három ajánlat érkezett be, amelyeket az interimár bizottság mai ülésén bontottak fel. A három ajánlkozó Mihalecz Mihály, Czeiler Ferenc és Fagyas Antal volt. Az interimár bizottság konstataálta, hogy a legolcsóbb ajánlatot Mihalecz Mihály tette, aki a múlt évi áron vállalja a munkát és ezért az a ajánlatát fogadta el.

— Rehabilitált kereskedőasszony. Beszámoltunk annak idején arról, hogy a Progresul aradi vállalat feljelentést tett egyik exponense, Friedmann Arnoldné ellen sikkasztásért. A vád a kereskedő ellen az volt, hogy a cég számlájára vett fel összegeket, amelyekkel nem számolt el. A vizsgálóbíró a feljelentés nyomán megindította a vizsgálatot, amely most tisztázta a bonyolult ügyet. Az eljárást megszüntették a kereskedő ellen, mivel megállapítást nyert, hogy a differenciák kereskedelmi természetűek és bűnügy nem forog fenn. Ma kis is adták a megszüntető végzést a kereskedő ügyében.

— Aranvlakodalmom. Szűk családi körben ünnepelte meg vasárnap este Walder Armin aradi kereskedő feleségével, Schwarcz Gizellával, házaságának ötvenedik évfordulóját. Az aranvlakodalmom alkalmával számosan üdvözölték a jubiláló házaspárt.

— Balla Frigyes festőművész külföldi utjáról hazatért és festőiskoláját szeptember elsején ismét megnyitja. Jelentkezők csak korlátolt számban vétetnek fel és csakis a mai naptól szeptember 3-ig naponta délután 2—5 óráig a lakásán: Str. Eminescu 6., II. emelet.

— Beiratások a Iosif Vulcan állami középiskolába. A beiratások szeptember 5. és 10-ike között tartatnak meg. Tandíj 600 lej. A javítóvizsgálatok szeptember 2-án reggel 8 órakor tartatnak, a magánvizsgálatok ideje szeptember 12—18 között van.

— Népünnepély a ligetben. Az Aradi Garnizon Altiszti Köre ez év szeptember 4-én az aradi városligetben nagy népünnepélyt rendez. Szabad bemenet, belépő díj nincs. A közönség szórakoztatásáról a 93. gyalogezred zenekara gondoskodik. Tánc reggelig.

— Könyv- és zenekönyvtárak Kerpelnél. — A Városi Zeneiskolába beiratkozások szeptember 1—4-ig.

— Gyermekkoscsik, gyermekszékék rendkívüli nagy választékban, legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél Aradon.

— Gyermek és női ruhák készítését már csak korlátolt számban vállal a zsidó ünnepekre „Sic“ divatszalon, a Lutheránus templommal szemben.

— Rényi Józsa zongoratanárnő szeptember 1-től ad órákat, Str. Porumbaru 2. (Knezich-u.)

— Dr. Mezey-Zay kiváló zenevezetők zenedéje Str. Bratianu (Weitzer-u.) 21.

Elmebeteg merénylő.

Az aradi ügyészség elrendelte a szőlőtőkék gyoroki pusztítójának elmevizsgálatát.

(Saját tudósítónktól.) Különös merénylőt hoztak be ma Gyorokból az aradi ügyészségre. Néhány nappal ezelőtt Poliacu Mihály gyoroki szőlőbirtokos éjszaka beosont özv. dr. Klein Béláné, az elhunyt gyoroki járásorvos özvegyének szőlőjébe és ott fejével 300 szőlőtökét pusztított el. A vandál tett elkövetése után Aradra menekült. Másnap reggel általános felháborodással konstataálta az embertelen pusztítást, amely félmillió lej kárt okozott és a gyanu azonnal Poliacura irányult, mivel tudták, hogy néhány szilvafa miatt hosszú időn át pereskedett a birtokosnóvel. Poliacut Aradon aztán letartóztatták a rendőrség és Gyorokra kísérte át. Ma aztán behozták Aradra a merénylőt és az aradi ügyészségre szállították, ahol kihallgatták. Poliacu beismerő tette. Védekezésében előadta, hogy ő idegbeteg ember, akinek az özvegy és családja sok keserűséget okozott. Az özvegyvel egy szilvafa miatt volt pere, amelyet nemrég elveszített és egy másik ügyből kifolyólag az özvegy fiával, dr. Köves László aradi ügyvéddel is pere keletkezett, amelynek folyamán az ügyvéd 8000 lej költséget követelt tőle. Ez aztán annyira elkésértette, hogy elhatározta, hogy valami módon bosszút áll rajtuk. Másik más módot nem talált, éjszaka beosont a Kleiné szőlőjébe és fejével 300 tökét kivágott. A kihallgatás után az ügyészség elrendelte Poliacu Mihály fogvatartását és egyben elrendelte elmebeteg állapotának megvizsgálását.

Bicsérdy új halottja.

Egy kolozsvári fiatalember tragédiája (Cluj—Kolozsvár, augusztus 31.) A Bicsérdy Zsuzsának ismét egy újabb áldozata van. Ma reggel Kolozsváron teljes végelgyengülésben meghalt Feusan Ádám nevű fiatalember, a „Qiata“ társaság tisztviselője. A fiatalember, aki edzett sportférfi volt, mintegy három hónappal ezelőtt tért át a Bicsérdy-féle étkezési módra és azóta ugyszólván állandóan koplalt. Néhány nappal ezelőtt aztán már annyira legyengült, hogy képtelen volt lábraállni. Irt Bicsérdynek, aki azt a választ küldte: „Kitarítás fiam, a szervezet végül is győzedelmeskedni fog.“ Igen, a szervezet végül is győzedelmeskedett, azzal az egyszerű magyarázattal, hogy aki koplal az belepusztul abba. Ádám Feusan belehalt a koplalásba és ezzel ki tudta hány századik szerencsétlen áldozata lett Bicsérdy örökös teóriának.

ROSS és RENDY
ern uriszabósága
d, új Neuman-ház.

Izgalmas életmentés Aradon.

Egy aradi orvos kimentett egy fuldoklót a Marosból.

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas baleset történt ma délelőtt az aradi Neptun-fürdő mélyvíz-uszodájában. — Iliescu Demeter állami tisztviselő a kora délelőtti órákban lement a mélyvíz-uszodába. Néhány tempó után azonban hirtelen elmerült, majd felbukkanva segítségért kiáltott. Ebben az időben egyetlen fürdőző sem tartózkodott az immens parton s így senki nem volt, aki Iliescu segítségére sietett volna. Néhány pillan

at múlva érkezett az uszodához Pécsi Zoltán dr. ismert aradi orvos, akit a nyári mozgósíntáz felől valaki taglejtésekkel értesített, hogy egy ember elmerült a vízben. Pécsi dr. nyomban beugrott az uszodába, a víz alá bukott és keresni kezdte a szerencsétlen fuldoklót, akit fejével a feljáró lépcső fokai közé akadva talált meg. Szerencsére még idejében sikerült neki Iliescut kimenteni, aki ha csak egy másodpercig késik a segítség, megfulladt volna.

KÖZGAZDASÁG.

Tilos a külföldi értékpapírok forgalombahozatala.

A Banca Nationala felhívása a bankokhoz.

(Saját tudósítónktól.) A Banca Nationala tegnap körlevélben hívta fel a helybeli bankok figyelmét arra, hogy a fennálló rendeletek értelmében semmiféle külföldön kibocsátott értékpapírok, sorsjegyek, aláírási ívek terjesztésével

és elhelyezésével nem foglalkozhatnak, mivel ez a tőke kivitelének megállítására vonatkozó rendelkezésekbe ütközne.

Devizák csak akkor vásárolhatók és lej csak akkor adható el, ha okmányokkal igazolt kereskedelmi ügyletekhez szükséges.

Zürichben 2'55, Párisban 16.90 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus 31.) Pénz: Márka 47, holland forint 74, dollár 200, angol font 960, francia frank 5.20, líra 6.30, cseh korona 5.80 magyar korona 360, dinár 3.35, schilling 28, svájci frank 38. Árú: Márka 48.20, holland forint 80, dollár 202, angol font 980, francia frank 5.80, líra 6.70, cseh kor. 6, magyar korona 350, dinár 3.35, schilling 29, svájci frank 39. — **Kifizetések:** Berlin 48.50, Amsterdam 81.70, Newyork 203, London 988.50, Páris 5.94, Milánó 6.70, Prága 6.03.50, Budapest 350, Zágráb 3.60, Bécs 28.75, Zürich 39.30.

Zürichi tőzsdényítés. (Augusztus 31.) Berlin 123.35, Amsterdam 207.50, Newyork 518, London 2513.56.25, Páris 14.97.50, Milánó 16.75, Prága 15.32.50, Budapest 72.50, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti** 2.52.50, Varsó 57.50, Bécs 73.30.

Zürichi tőzsdézárlat. (Augusztus 31.) Berlin 123.35, Amsterdam 207.50, Newyork 518.12.50, London 2514.25, Páris 15.15, Milánó 16.85, Prága 15.35, Budapest 72.50, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti** 2.55, Varsó 58, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Augusztus 31.) **Kifizetések:** Páris 5.85, Berlin 48, London 976, Newyork 201, Milánó 6.55, Zürich 39, Bécs 28.55, Prága 5.90 Budapest 28.45. **Valuták:** Napoleon 800, márka 48, leva 1.52, török líra 1.12, angol font 975, francia frank 6, svájci frank 38.50, líra 6.70, dinár 3.60, dollár 203, lengyel zloty 20, schilling 30, magyar korona 30, cseh korona 6.20.

= Az aranyfrank ára. Bucuresti-ből jelentik: A posta és távirati vezérgazgatóság ma körrendeletet adott ki, amelyben az aranyfrank átadásai kulcsát szeptember 1-től

kezdve 50-ről 40-re leszállítja, ami a külföldre irányított postai küldemények és táviratok díjainál tíz százalékos olcsóbbodást jelent.

— **Eszéki mintavásár.** A Kereskedelmi és Iparkamara közli az értekezőkkel, hogy 1926. szeptember 11—26. napjain Eszéken-Osiekén (Slavonia) mintavásár s kiállítás lesz. A vásár román látogatói a jugoszláv államvasutakon 50% menetdíj kedvezményben részesülnek, a vizum 20 dinár — 60 lej. A vásárgazolványok a bukaresti jugoszláv konzulátuson kaphatók Str. Frumoasă 14. sz. a.

MOZI.

xx Marosparti mozgósíntázban máától kezdve Kékszakáll asszony, dráma 5 felvonásban és egy 3 felvonásos vígjáték kerül bemutatásra. Kezdeté negyed 10 órakor.

xxA „Második anya” filmbemutató az aradi Apollóban. Ma szerdán kerül vetítésre Hans Mierendorff legújabb filmje, amely hangulatos mélyenszántó társadalmi dráma, felépítése legkifogástalanabb munkák közé tartozik. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Fekete Piert” az aradi Urániában. Harry Piel legújabb filmje teljesen modern szabásra készült. A mi pürecesszivitása abban rejlik, hogy a szereplők mondánivalója a legnagyobb stíllal van kidomborítva. Egy otthonából kiűldözött leány tragikus sorsáról van szó, aki ezernyi viszontagság között szerezheti vissza ismét vagyonát. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Uránia következő bemutatója „Xenia hercegnő” című szenzációs dráma, főszereplő Georgette Kollin.

xx Az aradi Apollóban az előadások szeptember 1-től kezdve fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek, az aradi Uránia előadásai pedig tekintet fel arra, hogy a műsor két óras, 5, 7 és 9 órakor veszik kezdetüket.

Megisméllődött a csepeli robbanás.

Merénylet egy francia löszerraktár ellen.

(Páris, augusztus 31.) A pom-pes de Ouis mellett levő katonai löszerraktárban eddig ismeretlen okokból óriási robbanás történt. A löszergyár három kamarája repült a levegőbe és az őrség tíz katonája súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a legszigor

rubbb nyomozást vezette be és a hadügyméniszteriumnak az a véleménye, hogy merénylet történt, amit megerősít az a prágai hivatalos jelentés is, hogy vasárnapról-hétfőre virradó éjszakán hasonló merényletet akartak elkövetni a Skoda-művek mellett lévő szerraktárak ellen.

Lakásirgylások Aradon

Az aradi lakásrekviráló vegyesbizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.) Az aradvármegyei prefektúrán működő lakásrekviráló vegyes-bizottság szerdán délután öt órakor ülést tart és ezen az ülésen a következő ügyeket tárgyalják le: Ambrus János Str. Alba Iulia 10; Zamfir Miklós Str. Bratlanu 7; Bing Hugó Str. Moise Nicoara 1; Gottfried Jakab Str. Stroiescu 31; Kalló György Str. Cuza Voda 49; dr. Reuss Miklós Str. Moise Nicoara 14; Horetiiu Mirocea főhadnagy Str. Gozdu 4; Paraschutescu főhadnagy Str. Moise Nicoara 10; Fuchs Márton Str. Mos Ajun 25; Olanu Iustin Str. Barituu 9; Bodzan János Calea Aurel Vlaicu 37; Schöner Ferenc Str. Sarmisgetuza 9; Gavran Maria Strada Russu Siraiana 29; Merker Gyula Str. Ioan Calvín 5; Mészáros Sándor Calea Bihorului 24; Arva István Str. Doamna Balasa 15; Ganner János Str. Berthelot 2; Chirita főhadnagy Str. Moise Nicoara 19; Muntean Tódor Strada Mos Ajun 5—7—9; Grosz Antal Str. Vasile Paguba 41; Steiu Sándor Bulev. Regina Maria 12; Schwarz Dezső Str. Moise Nicoara 12; Tandru Miklós és Szabó Albert Str. Bratiuu 12; Patakai Béla Calea Saguna 75; S. Oheorghiu Str. I. Vulcan 11; Buciu János Str. Jianu 11; Osizmás Karica Str. Dr. Ratiu 32. (bérlet jóváhagyása); Oprita Chirita Strada Alexandru Gavra 12; Varga Gyula Str. Cornel Popescu, Dumitrescu Victoria lakáskérelme; özv. Lévai Adolfiné Str. Eminescu 17; Marcu Anna Strada Consistorului 16; Kompenas Dezső Str. Gh. Ionescu 6; Gyulaf Erzsébet Str. Consistorului 29; Szöke János és Fried Miklós Str. Gh. Lazar 2; Bickel Jenő Str. Cogalniceanu 18;

Gh. Dan Str. Brancoveanu 59; Soltz Károly Str. Gh. Ionescu 18; Ghick Lajos Strada Cosiac 19; Luca Sempronius alezredes Str. Barituu 22; Senecan főhadnagy Str. Eminescu 17; Jovitzá Andrásné Str. Stroiescu 19; Gál József Str. Luther 2; Herczeg Sándor Str. Desseanu 3; Brenner Mihály Bulev. Regele Ferdinand 44; Brat Grama Piara Plevnei 2; Ardelan Sándor Strada Mos Ajun 13—15.

Eltűnt

egy zsigmondházi kisleány.

Rejtélyes eltűnés dolgában nyomoz az aradi rendőrség.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségnél ma jelentést tett Lemger Ferenc zsigmondházi lakos, hogy tegnap reggel hét esztendő Mária nevű leánykája rejtélyes módon eltűnt. A kétségbeesett anya elmondotta, hogy leánykáját bevásárolni küldte egy közeli fizetbe és többé nem tért vissza. Az asszony gyermeke keresésére indult és az üzletben megtudta, hogy a leányka ott járt és bevásárolta a szükséges holnikat. A járó-kelőkötől is érdeklődött gyermeke után. Többek szerint egy cigányos kinézésű ember vezette karjánál, mások azt mondták, hogy a leánykát kocsihoz tették és a kocsi elrobbant Ujarad felé. A szerencsétlen anya felkutatatta az egész falut, de nem akadt gyermekére. Az aradi rendőrség a legszigorubb nyomozást vezette be a rejtélyesen eltűnt gyermek felkutatására.

Felélős szerkesztő.

RETHY JÓZSEF.

Cenzura: Romul Giurgiu.

Olcsó árban vásárolhat elsőrendű szabású férfi fehérneműt, ZEFIR FERFI ingek 2 gallérral 240 lejtől. — Fehér Rajó ing 2 gallérral 365 lej, selyem ing 450 lejtől. **NŐI HARISNYA** tartós. — Iskolai harisnyák. — Szetterek rendkívül olcsón: **SZÜCSNÉL** Arad, a motorállomással szemben.

Elsőrendű anyagból, saját műhelyben készült **férfi, női és gyermekcipők legolcsóbban** szerezhetőek be. **Kaupert Adám** cipőüzletében Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 20—22.

Szülők Iskolabeiratáskor legolcsóbban vásárolhatnak harisnyát, soknit, svettert, trikót, **Klein Lajosnál** **Deákok** fésű inget és mindenféle kötött árut: Arad, Str. Motianu 11.

Kérjen buziást „Phoenix” természetes ásványvizet. Elsőrendű asztali viz. — Főlerakat: **Apponyi és Társánál Arad.** Plata Avram Iancu 7. (Szabad-ság-tér) — Telefonszám 426.

Női kalap modelljeim

a legújabb párisi és bécsi divat szerint, színes és fekete borsnyóból megérkeztek és meglepő olcsón lesznek árusítva. Intézetű és iskolai sőtörök kalapok kaphatók. Alakítások modell után olcsón!

Josefiné Deutschnál

Arad, Str. Bratlanu (Weltzer J.-u.) 11

Őszi női felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek:

Kérem a címre figyelni!

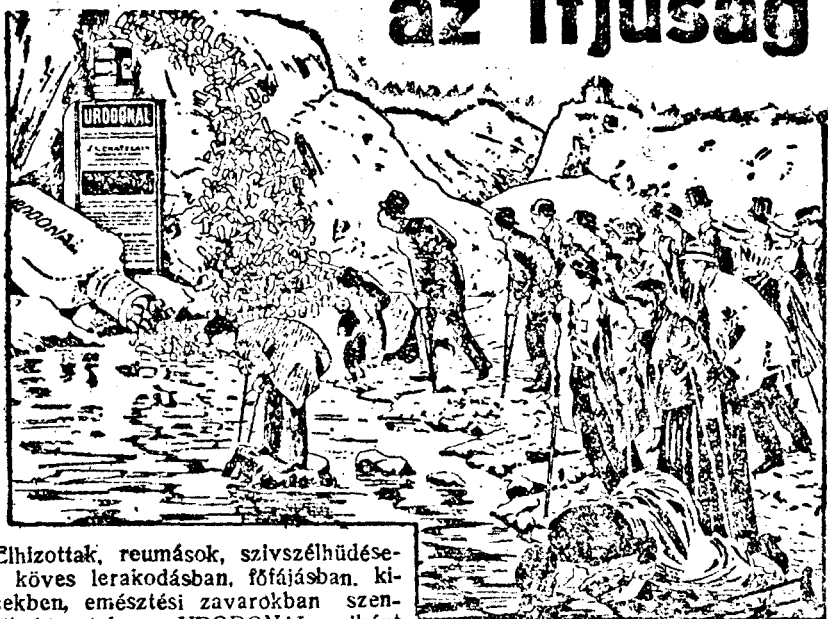
IULIU PLESZ GYULA

Szolid kiszolgálás!

séghoz Arad, Str. Col. Pirlo 5. (Vörösmarthy-u.) A szilárd hátsó bejáratával szemben. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

URODONAL

az ifjuság ősforrása!

Elhizottak, reumások, szívszélhűdése-
sek, köves lerakásban, főfájásban, ki-
ütésekben, emésztési zavarokban szen-
vedők biztatók: az URODONAL, miként
a meleg víz a cukrot, oly könnyen és
mankót és egyenesedjete ki, mint az ifjuságotok teljének idejében. Mert hála az URODONAL-nak, megtudjátok már
emészteni a húst és minden étet, ami ingere szemnek és szájnak. Az URODONAL hatása előtt a salicilós, colchicus és
jodos orvosságok, — amelyek különböző pillanatnyi enyhülést okoztak csupán — valósággal eltörpülnek. Az URODONAL
lefogyasztja, karcsvá teszi az elhizottakat, a tehetetlenek visszanyerik életerejüket, a mondan nő, akinek a vérért meg-
tisztította az URODONAL, visszakapja és továbbra is nagyszerűen konzerválhatja arcának üde bársonyosságát.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériákban.

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET DROGERIA „STANDARD“ 2. STRADA ZORILOR BUCURESTI

ORVOSI VÉLEMÉNY:

„Az URODONAL az emberi szerve-
zetben bárhol fellépő húgysavat feloldja
és erős hatása következtében megakadly-
lyozza annak képződését. Az URODO-
NAL a húgysavaktól megtisztítja a gyom-
morfalak izomrostjait, a véredényeket, a
tűdő csucsokat, a bőrt és az idegeket; jó-
tékony hatásával teljesen felírisszít és
életerőssé teszi a szervezetet. Ha annak
idején vita tárgyát is képezhet az
URODONAL, kétségtelen hatása ma már
elvitázhatatlan.“

Dr. BETTOUX.

a montpellier-i orvosi fakultás tanára.
Chatelain Laboratorlumok 2. bis, Rue
de Valenciennes, Páris.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vadonvaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szö-
veghirdetés ára hétköznap 4 lej — bold. vasárnap 5 lej. — Vasárnapon betűvel 6 lej, illetve 10 lej. — A vas-
árnapon betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az
apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amelyik tartalmánál
feljebb eredeti alakjában nem küldhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa. Illetve helyesbítse.
*** Hirdetéseket telefon úton is feladhatók, telefon szám: 151. ***

Alkalmazás.

PERFEKT románul tudó gyakornokot
keresünk, gépirni tudó előnyben. Ajánla-
tokat Mayrovits gummiraktár Arad, Bo-
ros Béni-tér 57—59. 5279

HRLYBELI ÜGYNÖKÖK férfiak, nők,
magas fizetéssel felvétetnek. Megkeresé-
sek Braun Arad, Calea Banatului 3. 10876

SZAKÁCSNÓ és takarítónő felvétetik jó-
fizetéssel. Ipariskola Arad, Kapa-uca 10.
5259

UTAZÓ autótutatók falvak látogatására
kerestetik, ki autóköltségekhez hozzájá-
rulna, ugyanott perfekt románul tudó,
garanciaképes utazó kerestetik autót
falvak látogatására, Cim Mayrovits gum-
miraktár Arad, Boros Béni-tér 57—59. 5280

KIFUTÓ FIU nappalra jó fizetéssel azon-
nal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 600

MEGBIZHATÓ sofőr állást keres, ki ed-
dig mint motorszereelő működött, vidékre
is megy. Címeket kérem Arad, Str.
Oltuz 45. (Illés-uca 45. sz.) 5291

TAKARITÓNŐ délelőtt 7—10 óráig fel-
vétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 5294

NÉMET kisasszony, román családnak
delutánra állást keres nagyobb gyermek
mellé. Cim Gyórfy „Mures“ irodájá-
ban. 15253

NÉMET KISASSZONY két 5—6 éves
leány mellé vidékre kerestetik. Cim az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 16779

ROMÁNUL értő, ügyes kiszolgáló leány
felvétetik. Welsz és Beniamin cégnél
Arad. 5300

EGYEDÜLÁLLÓ urind keres azonnali
esetleg szeptember 15-i belépésre jobb
nőt háziutendők elvégzésére. Özv. Ten-
ner Lajosné, Arad, Str. Iosif Vulcan 6. a
delutáni órákban. 5305

Lakás.

KÉT szobából és konyhából álló lakást
keresünk. Aradi izr. hitközség. 5302

Vétel és eladás.

KEVESETT használt, kitünő állapotban
levő, gazdag felszerelésű Chevrolet már-
kájú átutazó autó eladó, az autó IX. 2-ig
marad Aradon. Mayrovits, gummirak-
tár, Arad, Boros Béni-tér 57—59. 5283

ASZTALOK, székek, könyvszekrény,
írásztal, antik butorok, bőrfotelok, sző-
nyegek, vitrin, vitrin tárgyak, férfikabá-
tok, plüsch sezlón és asztalterítők, nyug-
ágy, függönyök, nyári paplan, komplett
szobaberendezések, képek, fotelok, mos-
dók, trimó, tükrök, 7 fiókos szekrény,
dísztárgyak, álló villanylámpák, gyer-
mekkoscsik, stélázi, létraszék, paraván
stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consis-
torialui 12. (Batthyány-u.) I em. jobb. 1000

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-
berendezéseket, egyes butordarabokat,
írásztalokat, székeket, perzsa- és gyári
szőnyegeket, feherneműeket keresek sár-
gösen bizományba s azok gyors eladásá-
ról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str.
Consistorialui 12. (Batthyány-u.) I em.
jobb. 1000

EZÜSTÖT, pianót, zongorákat, sző-
nyegeket magas árban veszek. Salon Ar-
tistique Arad, Fischer Eliz-palota. Antik
butorok részletre kaphatók. 2601

MAOULATURA PAPIR 5 kgros csoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

Oktatás.

FRANCIA és német nyelvben alapos
oktatást ad lakásán urind keresőknek és
haladóknak. Cim az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 5290

NÉMET órák gyors, legújabb módszer-
rel. Cim Rudolf Mosse Arad. 10375

ANGOL órák, legújabb módszerrel tanít
angol hölgy. Cim Rudolf Mosse Arad.

Ingatlan.

EGY kétszobás magánház lakással el-
adó. Ujmikalaka, Str. Mihai Viteazu 15.
5285

LUDIG-TANYÁN eladó szép kis magán-
ház 55.000 lejért. Érdeklődni Szolozka
József, Arad, Kasza u. 31. 5284

Uzletek.

JÖMENETELÜ üzlet átadó vagy társ
kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 5288

Ellátás.

TELJES ELLÁTÁST nyerhet uricsalád-
nál két intelligens hivatalnoknál. Ugyan-
ott ZONGORAOKTATÁSBAN részese-
lhetnek kezdők és haladók. Felvilágosít-
ást ad szívességből „Renaissance“ di-
váturu cég Arad, Str. Bratianu. 10375

400 □-l területtel rendelkező
magas földszintes

urimagánház
a volt Purgly-uccában 8 szoba,
zárt folyosó, fürdőszobás elfoglal-
ható lakással, istállóval, 650.000
lejért eladó. — Bővebbet: ...

Urami iroda Arad, főpostával szemben.

Neubauer Manó

aszfalt, kövezet, beton, műkö-
és csatorna építési munkák
vállalata.

Alapított: 1898-ban.

Iroda és telep:
Micalaca, Strada Principale 43.
Szíves megkeresések: 5136
Stefán Henrik urhoz
Arad, Bul. Carol 70. sz. Intézőndök.

Belvárosban

háromszobás magánház, 260 □-l telek-
kel, 23 m. beépítetlen uccal fronttal,
320.000 lejért eladó. Megbízott Gyórfy
„Mures“ irodája. 15253

Mindennemű

olajos magvakat vásárolunk

Mintázott ajánlatokat:

Aradi Olajipar R.-T. kér

Arad, Calea Aurel Vlaicu 133—151.

Telefon 135. 10376

Aggancsok,

4 szoba butor, függöny, képek, csillárak,
varrógép, szőnyeg, eladók. Arad, Str. Re-
mul Veliciu No. 2. (Lipót-ucca) Calvia-u-
sarak. 5289

Temesvári Gyári Cipő-Lerakat

több évi gyakorlattal bíró

segédet keres.

Írásbeli ajánlatok „1926“ szám alatt
kéretnek az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalába. 5296

A Magyar Bank r. t.

a Piața Gen. Bernat (Hal-t.) I sz

h á z á t

eladja.

Az összes közlelbi tudnivalók bete-
kinthetők a bank aradi fiókintézte-
nyűszénél: Dr. Poth János
ügyvédnél Arad, Str. Cloșca 2.

Kifutó fiu

nappalra

jó fizetéssel azonnal fel-
vétetik. — Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában.